

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/25/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117215715
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8117215715.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému E. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXXX/XX, XXX XX H., občan SR, o zaplatenie 1.060,82 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 20Csp/140/2017 - 91 zo dňa 30. októbra 2017 takto

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok jeho v napadnutej časti, t.j. vo výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

Stranám nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 060,82 eura, úroky 47,54 eura, úroky z omeškania vo výške 0,50 eura, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1 060,82 eura od 26.5.2017 do zaplatenia, vo výške 5% ročne zo sumy 47,54 eura od 26.5.2017 do zaplatenia, poplatky vo výške 0,90 eura a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. III. žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Právne odôvodnil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie ustanovením § 52 ods. 1, 2, 3, 4; 53 ods. 1 a 5; 54 ods. 1 a 2 a 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ustanovením § 9 ods. 1, 2 a § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Napokon ustanovením § 4 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že strany uzatvorili dňa 05.09.2016 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu túto zmluvu súd ex offo podrobil kontrole, či obsahuje všetky zákonné náležitosti vyžadované právnou úpravou v čase uzavretia zmluvy. Po preskúmaní predmetnej zmluvy súd dospel k záveru, že táto obsahuje všetky náležitosti v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 9 ods. 2 ZoSÚ. Súd prvej inštancie bol taktiež toho názoru, že úrok dohodnutý v zmluve je primeraný a teda nie je v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 1.100,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 96 mesačných splátkach po 18,44 eura. V zmluve si strany zároveň dohodli poplatok za poistenie schopnosti plácať úver vo výške 0,45 eura mesačne. Keďže žalovaný splátky riadne a včas nesplácal, listom zo dňa 25.5.2017 žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a žalovaný bol vyzvaný na zaplatenie sumy 1.169,76 eura do 4.6.2017. Ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávka žalobcu pozostávala z dlžnej istiny vo výške 1.060,82 eura, dlžných úrokov vo výške 47,54 eura, dlžných úrokov z omeškania vo výške 0,50 eura a poplatkov za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 0,90 eura. Žalovaný sa k podanej žalobe

nevyjadril, a preto mal súd za to, že výška pohľadávky nie je medzi stranami sporná a táto taktiež vyplýva z listinných dôkazov. Keďže z vykonaného dokazovania nebolo zistené, aby žalovaný po zosplatnení uhradil dlžnú sumu, zaviazal ho súd na zaplatenie istiny vo výške 1.060,82 eura, úrokov do zosplatnenia vo výške 47,54 eura, dlžných úrokov z omeškania do zosplatnenia vo výške 0,50 eura a poplatkov za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 0,90 eura.

4. Nakoľko žalobca listom zo dňa 25.5.2017 úver zosplatnil, dostal sa žalovaný nasledujúcim dňom do omeškania, a preto súd priznal žalobcovi uplatnený úrok z omeškania z dlžnej istiny a úrokov, tak bolo uvedené vo výrokovej časti rozsudku súdu prvej inštancie.

5. Zamietnutie žaloby v časti zmluvného úroku vo výške 12,9% ročne z nezaplatenej istiny od 26.5.2017 do zaplatenia odôvodnil súd prvej inštancie tak, že žalobcovi zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia nepatrí. Súd pritom vychádza z uznesenia ÚS IV. 476/2012 z 18.9.2012, v zmysle ktorého Ústavný súd SR odobril názor odvolacieho a prvostupňového súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania / R 59/1998, 4Obo 143/1998/. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. ÚS SR v citovanom rozhodnutí konštatuje, že namietané rozhodnutie nie je možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp., že by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu.

6. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol neúspešný iba v časti úrokov, a preto mu súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Súd v danom prípade nezistil žiaden dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by nárok na náhradu trov konania nepriznal, keďže žalovaný bol v konaní nečinný, k podanej žalobe sa nevyjadril a ani na nariadené pojednávanie sa bez ospravedlnenia nedostavil.

7. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca, a to iba čo do výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti. Vyslovil nesúhlas s argumentáciou súdu prvej inštancie, ktorou odôvodňuje nepriznanie úroku po predčasnom zosplatnení. Považoval rozsudok v napadnutej časti za nesprávny a namietal, že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. Žalobca mal za to, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Poukázal na ustanovenie § 497, 502 ods. 1 a 3 a 505 Obchodného zákonníka, zároveň na komentár k Obchodnému zákonníku. Zároveň odkázal na aktuálnu rozhodovaciu prax, konkrétne na rozsudok Krajského súdu v Žiline, č. k. 11Co/12/2017 - 90 zo dňa 31.01.2017. Zároveň na ustanovenie § 497 Obchodného zákonníka s tým, že obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov predstavujúce cenu úveru, dlžník je ich povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka. Samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje. Zároveň poukázal na znenie ustanovenia § 506 Obchodného zákonníka. Pokiaľ ide o aplikáciu § 506 Obchodného zákonníka toto ustanovenie upravuje špecifický prípad odstúpenia od zmluvy veriteľom pri omeškaní dlžníka, ktoré môže veriteľ využiť ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšou ako 3 mesiace. Toto odstúpenie nespôsobuje zánik záväzku ex tunc. Ako to vyplýva priamo z dikcie ustanovenia naďalej trvá právo veriteľa aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi. Táto povinnosť odstúpením od zmluvy nezaniká. Ide o právny inštitút určený na ochranu veriteľa a jeho využitím sa veriteľ nemôže dostať do horšieho právneho postavenia ako bol pred odstúpením od zmluvy. Situácia totiž nastala pre neplnenie si povinnosti dlžníka. Základnou zásadou spotrebiteľského práva je ochrana pred neprijateľnými podmienkami, to však neznamená vylúčenie aplikácie ustanovení na ochranu veriteľa pri neplnení si povinnosti dlžníka. Teda odstúpením od zmluvy v zmysle § 506 Obchodného zákonníka zmluva od počiatku nezaniká a naďalej trvá právo

veriteľa a to mu zodpovedajúca povinnosť dlžníka vrátiť dlžnú sumu spolu s úrokmi z úveru, tým nie je dotknutý nárok veriteľa na zákonný úrok z omeškania. K vzťahu zmluvných úrokov a úrokov z omeškania a priamo aj k ich uplatniteľnosti veriteľom popri sebe po predčasnom zosplatnení dlhu sa jasne vyjadril vo svojej rozhodovacej činnosti aj Najvyšší súd Českej republiky v rozhodnutí sp.zn. 33Cdo/212/2014 zo dňa 21.08.2014. Žalobca zároveň poukázal na to, že návrh zákona neskôr prijatý pod č. 106/2014 Z.z. z roku 2013, ktorým sa mal meniť a dopĺňať Občiansky zákonník obsahoval v ustanovení § 53 ods. 9 aj vetu, že úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565. Táto navrhovaná zmena nebola nikdy legislatívne prijatá a zákon č. 106/2014 Z.z. ani žiadna iná zákonná novelizácia takéto ani obdobné ustanovenie odopierajúce veriteľovi nárok na zmluvné úroky po zosplatnení dlhu neobsahuje. Preto navrhol aby odvolací súd v zmysle ustanovenia § 388 C.s.p. rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že návrhu žalobcu vyhovie aj v zamietanom rozsahu a žalovaného zaviazá uhradiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobcovi prizná aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplateného súdneho poplatku.

8. Žalovanému bolo odvolanie žalobcu doručené dňa 27.12.2017. Tento sa k odvolaniu nevyjadril.

9. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 06.07.2018 a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu v napadnutej časti nie je dôvodné.

10. Súd prvej inštancie posudzoval opodstatnenosť a dôvodnosť žalobcom uplatnenej pohľadávky voči žalovanému na základe úverovej zmluvy zo dňa 05.09.2016 č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 1.100,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 96 mesačných splátkach po 18,44 eura. Ročná úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 12,9%, RPMN bola vo výške 15,7% a priemerná hodnota RPMN vo výške 18,43%. Konečná splatnosť úveru bola dňa 20.8.2024. V zmluve si strany zároveň dohodli poplatok za poistenie schopnosti plácať úver vo výške 0,45 eura mesačne. Listom zo dňa 25.5.2017 žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a žalovaný bol vyzvaný na zaplatenie sumy 1.169,76 eura do 4.6.2017.

11. Podľa prehľadu splácania do predčasného zosplatnenia žalovaný z poskytnutého úveru uhradil na istinu sumu 39,18 eura a na úrok 53,02 eura. Podľa prepočtu zmluvných úrokov a úrokov z omeškania je dlžný úrok do zosplatnenia vo výške 47,54 eura a úrok z omeškania vo výške 0,50 eura. Keďže sa žalovaný k podanej žalobe nevyjadril súd prvej inštancie mal za to, že výška pohľadávky nie je medzi stranami sporná a táto taktiež vyplýva z listinných dôkazov. Keďže z vykonaného dokazovania nebolo zistené aby žalovaný po zosplatnení uhradil dlžnú sumu zaviazal ho súd prvej inštancie na zaplatenie istiny vo výške 1.060,82 eur, úrokov do zosplatnenia vo výške 47,54 eur, dlžných úrokov z omeškania do zosplatnenia vo výške 0,50 eur a poplatkov za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 0,90 eur. Nakoľko žalobca listom zo dňa 25.05.2017 úver zosplatnil, dostal sa žalovaný nasledujúcim dňom do omeškania, a preto súd priznal žalobcovi uplatnený úrok z omeškania z dlžnej istiny a úrokov.

12. V časti ako bolo uvedené vyššie žalovaný odvolanie nepodal, preto rozsudok nadobudol právoplatnosť a výrok I. nebol ani predmetom prieskumu odvolacieho súdu. Predmetom prieskumu odvolacím súdom bolo zamietnutie žaloby v prevyšujúcej časti, a to v časti, ktorou súd prvej inštancie zamietol žalobu čo do zmluvného úroku vo výške 12,9 % ročne z nezaplatennej istiny od 26.05.2017 do zaplatenia. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie tak, ako to konštatoval v dôvodoch rozhodnutia, že žalobcovi zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia nepatrí. I odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu IV.476/2012 zo dňa 18.09.2012, v zmysle ktorého Ústavný súd Slovenskej republiky odobril názor odvolacieho a prvoinštančného súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania / R 59/1998, 4Obo 143/1998/. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. ÚS SR v citovanom rozhodnutí konštatuje, že namietané rozhodnutie nie je možné

považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp., že by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu.

13. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie v predmetnej veci v napadnutej časti v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver, svoje rozhodnutie odôvodnil riadne a v rozhodnutí sa vyporiadal s podstatnými argumentmi oboch strán sporu. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, s ktorým sa plne stotožňuje, a ktoré považuje za správne, zodpovedajúce zásadám spravodlivého procesu pred súdom.

14. Ak odvolateľ poukazuje vo svojom odvolaní na názor vyslovený v inom rozhodnutí krajského súdu, odvolací súd uvádza, že v predmetnej veci nie je názor vyslovený v inom rozhodnutí záväzný.

15. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V odvolacom konaní bol úspešná žalovaný, ktorý si náhradu trov konania neuplatnil a zo spisu žiadne trovy odvolacieho konania žalovanému nevyplývajú a neúspešnému žalobcovi trovy odvolacieho konania nepatria.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.